

Lezárult a Falunap 2008 pályázat

A Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program keretében (annak Irányító Hatósága) írta ki 2008-ban első ízben falunapi és kulturális rendezvények támogatására szóló pályázatát.

A pályázati felhívás lényege az volt, hogy a települések kulturális értékeiket, hagyományait és örökségeiket bemutassák. A rendezvényeknek 2008. augusztus 1. és 2008. október 30. között kellett megvalósulnia. Az Irányító Hatóság értékelte a beérkezett pályázatokat, és megszületett a döntés. Komárom-Esztergom megyében 2, míg Fejér megyében 4 településen tartanak az FVM által támogatott falunapi rendezvényt. A Vértess-Gerecse Akciócsoport települései közül **Héreg** község pályázott sikeresen, ahol október 11-én lesz a közösségi rendezvény. (a programokról később tájékoztatjuk az akciócsoport tagokat).

Kiírták az IKSZT pályázatot!

Az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program keretében 2008. július 15. után került kiírásra az Integrált Községi és Szolgáltató Terek kialakítására szóló pályázat. Ennek a fejlesztésnek a célja, hogy olyan többfunkciós, közösségi, közművelődési és szolgáltató központok alakuljanak ki, melyek szélesítik a helyben elérhető alapszolgáltatások körét javítva ezzel a helyi információs és kommunikációs technológiák elérhetőségét. Ezen felül a kulturális tevékenységekre is jut fejlesztési forrás.

Az országban közel 3000 településen újulhatnak meg a művelődési házak, korszerű ellátást kapnak a településeken élők, és a telekommunikáció világába is jobb rálátásuk lehet, hiszen saját falujukban érhetik el ezeket a szolgáltatásokat. A rendelkezésre álló forrás közel 200 000 Euro, vagyis 50 millió forint körüli összeg.

A pályázók között mindenképpen előnyt élveznek azok, akik együttműködésben, partnerségben valósítják meg az integrált közösségi terek létrehozását. Pályázhatnak az 5000 fő alatti települési önkormányzatok, önkormányzati társulások, kisebbségi önkormányzatok, non-profit szervezetek és egyházak.

Az érdeklődők bővebb tájékoztatást kapnak a területileg illetékes helyi vidékfejlesztési irodákban.

Hasznos Linkek

www.vercse.hu

www.fvm.hu

www.mvh.gov.hu

Bejegyezték a Vértess-Gerecse Vidékfejlesztési Közösséget

Schunder Tibor, a Vértess-Gerecse Vidékfejlesztési Közösség megválasztott elnöke a napokban kézhez kapta a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság végzését, miszerint a Vértess-Gerecse Vidékfejlesztési Közösséget hivatalosan is bejegyezték az 1707-es számon.

A Közösségnek 98 alapító tagja van, ebből a közsféra 38 taggal, a civil szféra 39 taggal és a gazdasági szféra 21 taggal képviselteti magát. A Közösség a bírósági nyilvántartásba vétellel jön majd létre, ennek a bírósági végzésnek a jogerőre emelkedésével kezdheti meg működését és közhasznú tevékenységét.

A Bíróság a Közösség Alapszabályát továbbküldte a Komárom-Esztergom Megyei Főügyészségnek, akik ismételtlen átnézik azt.

Tervezzünk és fejlesszünk együtt! ***„A Vértes Kapuja a történelem tűzében”***

A múlt évben – hatvankét év után – a Zámoly melletti Borbála majorban „A Vértes Kapuja a történelem tűzében” címmel szervezett rendezvényünkön, emlékoszlopokat állítottunk a II. világháború környékbeli hadműveleteiben meghalt civilek és katonák emlékére.

A megemlékezés előtt, egy „időutazás” keretében bemutattuk a harci kultúra fejlődését, változásait, a honfoglalástól, a középkoron és az 1848-49-évi szabadságharcon át, a II. világháború páncélos ütközetig. (A hadszíntérkutatások során talált relikviákból kiállítás is rendeztünk, a kétszáz éves magtár-épületben.)

A rendezvény iránti érdeklődés alapján, az idei évben, „A Vértes a történelem tűzében” címmel, bővített tartalommal és új helyszínre készítettünk rendezvénysorozat tervet, melyre pályázati támogatási kérelmet is benyújtottunk. Sajnos még nincs döntés a pályázat sorsáról, ezért egy alternatív, önerős finanszírozású programot is előkészítünk.

A rendezvénysorozat tervezett programjáról és ütemezéséről készített plakáttervezetet is csatolva, szeretnénk Önt is tájékoztatni elképzelésünkről és szíves közreműködését kérni az alábbiak szerint:

- ha rendelkeznek dokumentumokkal, esetleg tárgyi-anyagi emlékekkel településeik II. világháborús történetéről, értesítsenek bennünket azok elhelyezéséről, hozzáférhetőségéről
- ha ismernek településükön olyan személyeket, akik érdeklődnek a korszak iránt, esetleg kutatták/kutatják ennek az időszaknak a településeiket érintő eseményeit, vagy még élnek olyan személyek, akik személyes élményeiket megörökítették és/vagy szívesen megosztanák velünk, nevük, elérhetőségük megküldésével, segítsenek a kapcsolat felvételében
- mint olvashatják a tervezeten, a Vértes településeinek kultúrájából, megőrzött hagyományaiból is szeretnénk (már az idén, de jövőre mindenképp) egy mini-fesztivál keretében ízelítőt adni. Ezért arra kérjük, küldjék meg nekünk azoknak az együtteseknek, szólistáknak a nevét, elérhetőségét (telefon, e-mail), akik bármely műfajban (nép-, könnyű- és komolyzene, ének, tánc, stb.) szereplést szoktak, képesek vállalni, településük képviselőjében.

A rendezvénysorozatot, mint egy történelmi turisztikai terméket, attrakciót (Pannónia és/vagy Magyarország, mint Európa védőbástyája, stb.) tovább kívánjuk fejleszteni, mely további, nemzetközi együttműködési lehetőségeket kínál, – reméljük - a Vértes települései számára is.

Végezetül tájékoztatom, hogy Zámoly képviselőjében, mint a Vértes (egyik) Kapuja, bejelentkeztünk a 2008. szeptember 20-21-i Kulturális Örökség Napja országos programra, így szívesen ajánlanánk az Önök településének ezeken a napokon szervezett rendezvényeit is, amennyiben információt kapunk róluk.

2008. augusztus 08-szeptember 21.

„a Vértes a történelem tűzében”

Program

2008. augusztus 9-én 14 óra Zámolyi Magtár
SZÁMVÉSER NORBERT: „KARD A PAJZS MÖGÖTT”
ÉKONYVBEEMUTATÓ-ÉS VÁSÁR

HADTÖRTÉNETI KIÁLLÍTÁS MEGNYITÓ

2008. augusztus 31-én 12 órakor Bochtala majorban
Megemlékezés, koncertezés

2008. augusztus 31. 15 óra Kerekasztaltanulás
„TAPINTHATÓ TÖRTÉNELEM”
Húttanya a szőlőben

Hősegház- és kőbányai barokk-hematóli

1848-49 szabadságharc A fűtővári harcok bemutatása

1945. január 7. II. világháborús tankcsata bemutatása

2008. augusztus 31-én 18 óra Kerekasztaltanulás
„A Vértes kultúrája”
Anatóliai zenei és táncgyűjtemény bemutatása
„Reneszánsz évek”
Zámoly és a Vértes településeinek bemutatása
„Békeágyas” szegyművelés
Táncbár

Helyi (szociális-vásárnap) programok a rendezvény időszakaiban

Tulakos utak
Értéktárolók, történelmi tárgyú könyvek, filmek

Rendhagyó ünnepségek órák
A II. világháború emlékeinek bemutatása, arói túrák, emlékbürok vezetései

2008. szeptember 20-21 (Zárónap)
„Kulturális örökség napja”
Zámoly és a Vértes településeinek bemutatása
„Társadalmi konferencia”
A történelmi barokk és a barokk stílusok szerepe
2009: „Pannónia a történelem tűzében”
A szervezők a világhírre jogot fenntartják!

„HÁLÓ” Zámoly Fejlődéséért Egyesület

Info: Menyhárt István tel: 22/251-006, 20/822-7599 e-mail: zámoly@telehaz.hu

Bemutatkoznak a Vértes-Gerece Akciócsoport tagjai

Környe

Környe község Komárom-Esztergom megyében Tatabánya megyeszékhelytől délnyugatra öt kilométer távolságra fekszik. Területe 45 km², melyhez Környebánya, Szentgyörgypuszta, Tagyospuszta és Irtáspuszta is hozzátartozik. Jelenleg a lakosság létszáma 4 500 fő. Az itt előkerült több ezer éves leletek alapján bizonyítható, hogy már a kő- és bronzkorban is éltek községünk területén emberek.

A népvándorlást követően kétszázötven évig avarok laktak a környéken. Az okiratok szerint községünket először 1238-ban említik „Kernye” néven. A község létét bizonyítják az 1326-27-es és 1383-as oklevelek is, melyekben „villa de Kernye” alakban szerepel a település neve. A török hódítás előtt a falu Csák-birtok volt, és vámjával együtt Gesztes várához tartozott.

1743-1745-ben Esterházy József gróf Salzburgból, Ulmból, Burgerlandból és Moson megyéből németeket telepített a faluba. A falu ekkor készült pecsétjén a „Köves Környe” elnevezés szerepel.

1775-ben Fellner Jakab tervei alapján barokk templomot építettek, mely tűzvész áldozata lett. Helyére 1867-ben Ybl Miklós tervei szerint ma is működő romantikus templomot építettek.

A kiegyezés után Környe gyors fejlődésnek indult. Itt alakult meg az első vidéki hitelszövetkezet Koch Adolf plébános vezetésével 1887-ben. Egy évvel később új iskola, plébánia majd óvoda épült. Posztoczky Károly földbirtokos Erdőtagyoson csillagvizsgálót és meteorológiai megfigyelőállomást alapított.

Környebányán 1911-ben megkezdődött a széntermelés. Ebben az időszakban vízimalmot és korszerű hengermalmot is létesítettek a faluban.

1923-ban felépült az új községháza, amely a mai napig az eredeti funkcióját, az önkormányzati tevékenységet tölti be.

A nemzetközi politikai elvárásoknak megfelelően 1947. augusztus 27-én Környén is jogtalan kitelepítés történt. Az őslakosság nagy részét, 101 családot, csekély ellátással zárt teherkocsikba (8”marhavagonokba”) kényszerítették, és őket Németországba szállították. Helyükre felvidékről, Csallóközből telepítettek át magyar ajkú családokat. A történelem kényszerű népességmozgásainak emlékére a leszármazottak és hozzátartozók oszlopot állítottak a templom parkjában.

Az 1960-as években új kultúrközpont épült, amely ma „Faluház” néven működik.

1980-ban készült el az új, korszerű épülete az általános iskolának, amely 2001-ben Kisfaludy Mihály tanító, iskolaigazgató nevére vette fel.

Környebányai Erdei Iskola

A Konkoly-Thege család 1800-as évek elején épült környebányai kúriája a XX. század második felében állami tulajdonba került és évekig általános iskolaként működött. A magas fenntartási költségek miatt azonban később bezárták kapuit és hosszú éveken át kihasználatlanul állt. Önkormányzatunk 1992-93-ban rekonstrukciós munkákat végzett az épületen és azóta Erdei Iskolaként funkcionál.

Környebánya szinte tavasztól ősziig gyerekzsivajtól hangos. A tanév folyamán rendszeresen érkeznek több napra csoportok a környező iskolákból, hogy a természetismereti tananyagot itt, a természetben sajátítsák el, nyaranta pedig egymást váltják a különböző táborok.

Az AVOP LEADER+ programban az önkormányzat sikeresen pályázott az erdei iskola palatetőjének és nyílászáróinak cseréjére, hogy korszerű és energiatakarékosan működhessen az intézmény.

Vértés-Gerecse Akciócsoport

64 209 lakos

37+1 település

6 kistérség

37 önkormányzat

51 civil szervezet

33 vállalkozás

Hamarosan lezárul az AVOP LEADER+ Program

A LEADER+ program 2004-ben indult útjára Magyarországon, hogy az Európai Unió segítségével olyan kezdeményezések, fejlesztések valósuljanak meg, mely egy kisebb térség helyi szervezeteit, intézményeit, önkormányzatait és vállalkozóit összefogásra ösztönözte.

A LEADER+ francia betűszó, jelentése: közösségi kezdeményezés a vidéki gazdaság fejlesztése érdekében.

Az Által-ér Szövetség irányításával 2005-ben alakult meg az Által-ér Völgye Akciócsoport, melynek 31 tagja lehetőséget kapott fejlesztések megvalósítására. A kedvezményezettek befejezték projektjeiket, a végső elszámolások még tartanak. A Program lezárására pedig 2008. szeptember 30-án kerül sor.

Az Által-ér Völgyében olyan fejlesztések valósultak meg, mint pl. a baji Esterházy kútház felújítása, a várgesztesi tóparti pihenőhely kialakítása, a vértestolnai sváb-ház rekonstrukciója, a tardosi kerékpáros pihenő kialakítása a Gorba-hágon, vagy a vértessomlói harangtorony felújítása.

A LEADER+ Program lehetőséget biztosított kisebb, de annál nagyobb értékkel bíró helyi fejlesztésekre, és ezzel átvezetve a következő, az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program LEADER intézkedéseire.

*Vértés - Gerecse „Általél(r)ünk”,
kéz a kézben célhoz érünk!*

Programok innen-onnan

Tata és Kistérsége Civil Napok

Ebben az évben az ötödik alkalommal kerül sor a **Tatai Civil Napok**, illetve **2008-tól Tata és Kistérsége Civil Napok** megrendezésére. A jubileumi évforduló talán mindenki számára jelzi, hogy a helyi civil társadalom, jelentős erőfeszítést tesz megerősödéséért, a város és kistérsége értékeinek ápolásáért, a polgárisodó közélet kialakulásáért. Az egyes civil szervezetek egyéni sikerei bár jelentősen erősítik a helyi lokálpatriotizmust, összességében még sem hoztak számottevő változást az összefogás, az értékek közös megerősítésében. A Tatai Civil Napok ebben a munkálkodásban kivétel volt, hiszen legalább néhány napra sikerült a figyelmet koncentráltan a civilek felé fordítani, a szervezetek és az önkéntesek munkáját bemutatni, és ebben a szervezetek is példaértékű összefogással éltek. 2008. szeptember 12-21-ig ismét szeretnének élni az összefogás erejével a Tata és Kistérsége Civil Napok megvalósításában. A programsorozat szervezésében az előző évhez képest változtatások lesznek (pl. elmarad a Civil Expo), és a lehetőségekhez mérten, az adott körülmények kiaknázásával a legjobb megoldásokat igyekeznek megtalálni. A szervezők várják mindazon szervezetek jelentkezését, akik saját lakóhelyükön, vagy a meghirdetett programokhoz csatlakozva, fontosnak érzik, hogy a Tata és Kistérsége Civil Napok programsorozat részévé váljanak.

Jelentkezési határidő: 2008. augusztus 22.

Jelentkezés levélben: Domonkos Ágnes programmenedzser 2890 Tata, Alkotmány u. 20.

Telefonon: 30/657 40 49 Jelentkezés e-mailben: ttve@t-online.hu